

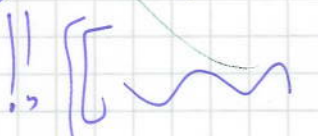
Elliptiske funksjoner (kap 3 Milne)

①

Is it known whether the Quotient of a Serre variety by a fixed point free discrete group Serre?

elliptic: - shaped like a flattened circle
- using few words and therefore had to be ambiguous, cryptic, obscure

modular form - tidligste: "modular" to do w/ modules/lattices
- "modular form" = a function on some space of lattices

!! Grothendieck-anneksjon: $\rightarrow$ Serre-mat?

Gitter og basiser

da $\Lambda \subseteq \mathbb{C}$ var et gitter.

$$\text{Skrev } \Lambda = \mathbb{Z}w_1 + \mathbb{Z}w_2$$

Vi kan anta at $\tau = \frac{w_1}{w_2} \in \mathbb{H}$. (Merk: bytt om w_1, w_2)

$$\text{da } w_1' = aw_1 + bw_2 \quad a, b, c, d \in \mathbb{Z}$$

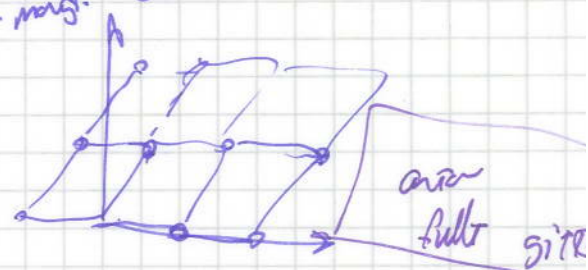
$$w_2' = cw_1 + dw_2.$$

$$\text{Dette er en basis} \Leftrightarrow \det \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} = \pm 1.$$

($\Rightarrow$ ~~Har~~ vi har $\det M \neq 0$, men også den M er i $\mathbb{Z}$ siden $\det = \prod_{\mathbb{Z}}^2 \Lambda \rightarrow \prod_{\mathbb{Z}}^2 \Lambda$ er invariant.

$$\Leftrightarrow \text{Har } M \cdot \Lambda \subseteq \Lambda \quad \text{så } M^{-1} \in M_2(\mathbb{Z}).$$

$$\text{og } M^{-1} \Lambda \subseteq \Lambda \quad \text{så } \Lambda \subseteq M \Lambda. \quad \text{Men da } M \Lambda = \Lambda.$$

Def {ordrede baser} er en $\mathbb{S}_2(\mathbb{Z})$ -torsor for Λ . (2)

• Vi kan ta kvotienter av gitter:

$$\mathbb{C}/\Lambda \cong \frac{\mathbb{R}^2}{\mathbb{Z}^2} = S^1 \times S^1, \text{ så det er snakk om en 2-her}$$

↳ alle homeomorfe, men ikke som Riemann-f. (over).

↳ Topologi $U \subseteq \mathbb{C}/\Lambda$ er holomorf

$$\begin{array}{c} \downarrow f \\ \mathbb{C} \end{array}$$

$$\updownarrow$$

$$\mathbb{C} \xrightarrow{p} \mathbb{C}/\Lambda \xrightarrow{f} \mathbb{C}$$

er holomorf.

Def om dobbelperiodiske funksjoner altså $f(z+w) = f(z)$
 $\forall z \in \mathbb{C}$ og $w \in \Lambda$

Prop f dobbelperiodisk, $f \neq 0$. Inne $f(z) \neq 0$ for z på randen til fundamentalparallelogrammet D . Da:

$$(1) \sum_{p \in D} \text{ord}_p(f) = 0$$

$$(2) \sum_{p \in D} \text{Res}_p(f) = 0$$

$$(3) \sum_{p \in D} \text{ord}_p(f) \cdot p \equiv 0 \pmod{\Lambda}$$

Pf " 9,6 er specialtilfælde af Prop. 12, som siger at en meromorf funktion på en Riemann-flæde har lige mange nulsteder som poler.

Beviser γ å triangulere fladen og brude at

$$\int_C \omega = 2\pi i \left(\sum_{\text{poles}} \text{Res}_p \omega \right) \text{ og at det er konsistent og } \cancel{\text{sinde}} \text{ ba}$$

"Annes mæde" om vi enes Riemann-fladen er algebraisk (blir denne sirkulær?)

Herings
II.6

En $f \in M(X)$ definerer $\varphi: X \rightarrow \mathbb{P}^1$ og
 $(f) = \varphi^*(0) - (\infty)$ og $\deg D = \deg f \cdot \deg D$, så $\deg(f) = 0$

Korollar En ikke-konstant elliptisk funktion har ^{mindst} 2 poler.

Pf Ikke hidemot: periodiseret $\Rightarrow$ hidemot på $\mathbb{C}$.
 $\Rightarrow$ konstant $\forall$ Liouville.

Ikke bare i pol: Ved 6) er $\text{Res}_p(f) = 0$, men for poler er denne $\neq 0$.

Endomorfen auf $\mathbb{C}/\Lambda$.

(4)

Prop 3.3 $\Lambda, \Lambda' \subseteq \mathbb{C}$. Om $\alpha \in \mathbb{C}$ s.s. a. $\alpha \Lambda \subseteq \Lambda'$,

for π inducerer ab

$$\varphi_\alpha: \mathbb{C}/\Lambda \longrightarrow \mathbb{C}/\Lambda' \quad (\text{s.s. } 0 \mapsto 0)$$

$$\bar{z} \mapsto \overline{\alpha z}$$

Es alle slike ab. er p\u00e5 denne form. Sp\u00e6lter
 $\mathbb{Z} \subset \text{End}(\mathbb{C}/\Lambda)$.

R

• K\u00f8n α slik α inducerer en slik ab.

• Hvis g\u00f8r $\mathbb{C}/\Lambda \xrightarrow{\varphi} \mathbb{C}/\Lambda'$. $\mathbb{C}$ er der universelle
 overdekningssammenh\u00e6ng til $\mathbb{C}/\Lambda$, s\u00e5 vi kan l\u00f8se φ :

$$\begin{array}{ccc} \mathbb{C} & \xrightarrow{\varphi} & \mathbb{C} \\ p \downarrow & & \downarrow p \\ \mathbb{C}/\Lambda & \xrightarrow{\varphi} & \mathbb{C}/\Lambda' \end{array} \quad \text{s.s. } \varphi(0) = 0.$$

• $\tilde{\varphi}$ er holomorf! (s\u00e5 p er lokal iso)

• Abildning $z \mapsto \tilde{\varphi}(z+w) - \tilde{\varphi}(z) \in \Lambda' \subseteq \mathbb{C}$
 s\u00e5 er konstant.

~~Derfor~~ m\u00e5p $z \Rightarrow \tilde{\varphi}'(z+w) = \tilde{\varphi}'(z)$.

• Dermed er $\tilde{\varphi}'(z) = \alpha z + \beta$.

$\Rightarrow \beta = 0$ siden $\tilde{\varphi}(0) = 0$.

III

Es $\mathbb{Z} \hookrightarrow \text{End}(\mathbb{C}/\Lambda)$ fordi om $\alpha z = \beta z + 1$ s\u00e5
 er $z \mapsto \alpha z - \beta z \in 1 \in \mathbb{C}$

Kontrol Om $\mathbb{C}/\Lambda \rightarrow \mathbb{C}/\Lambda$ sender $0 \mapsto 0$ (5)
 ϕ er isomorfi, så er den en gruppehomomorfie

!!! (Mærk) Samme resultater gælder for abelske (rel. hørst)

Gælder $\mathbb{C}/\Lambda \cong \mathbb{C}/\Lambda$ er Banke $\Leftrightarrow \exists \alpha \in \mathbb{C} / \Lambda' = \alpha \Lambda$.

(over) Enen er $\text{End}(\mathbb{C}/\Lambda) = \mathbb{Z}$ eller så er
 $\text{End}(\mathbb{C}/\Lambda)$ en underring af $\mathbb{C}_K$ for en kvadratisk
 uiridelig $\mathbb{C}_K$
 over $\mathbb{Q}$

R $\text{End}(\mathbb{C}/\Lambda) = \{ \alpha \in \mathbb{C} / \alpha \Lambda \subset \Lambda \}$.

Så lad $\Lambda = w_1 \mathbb{Z} + w_2 \mathbb{Z}$.

Dn er $\left. \begin{aligned} \alpha w_1 &= a w_1 + b w_2 \\ \alpha w_2 &= c w_1 + d w_2 \end{aligned} \right\}$

lad $\tau = \frac{w_1}{w_2}$: $\begin{aligned} \alpha \tau &= a \tau + b \\ \alpha &= c \tau + d \end{aligned}$

~~$\tau \in \mathbb{C} \setminus \mathbb{R}$~~

Om $C=0$ er $\alpha \in \mathbb{Z}$.
 Om $C \neq 0$ er $\alpha = \frac{\alpha-d}{c}$, så

$\alpha \left(\frac{\alpha-d}{c} \right) = a \frac{\alpha-d}{c} + b$

$\Rightarrow \alpha^2 - \alpha d = a \alpha - a d + b c$
 $\Rightarrow \alpha^2 - (d+a) \alpha + a d - b c = 0$

α deler $\mathbb{Z}$

for samme mæss, eliminer
 α fra ligningen $\Rightarrow$
 $\tau \notin \mathbb{R}$ (og τ er
 Mon $\alpha = c \tau + d$, så
 $\alpha \in \mathbb{C}_K$

Weierstrass $\wp$ -funktion

tradisjon

Så fancy $\wp$
du får til

6

- ønsker å konstruere dobbelperiodiske funksjoner.
- ! • Ikke lett, må tenke på konvergens.

• Anser $\Phi(z) = \sum_{w \in \Lambda} \varphi(z+w)$ $\neq$

og at $\varphi(z) \rightarrow 0$ når $|z| \rightarrow \infty$ raskt nok til
at (Φ) konverger absolutt.

• Følger at $\Phi(z)$ er elliptisk. / dobbelperiodisk

Kriterie for konvergens

Lemma 3.7

• D begrenset åpent område i $\mathbb{C}$.

• $C > 1$

• Anser $\tau(z, w)$ er meromorf i z
er ~~helt~~ for hver $w \in \Lambda$

• $\tau(z, m\omega_1 + n\omega_2) = O((m^2 + n^2)^{-C})$ når $m^2 + n^2 \rightarrow \infty$

Da er $\sum_{w \in \Lambda} \tau(z, w) \div$ end. mange ledd abs. konverger i D .
uniform

Konstanter Weierstrass

Frå Prop 3.1 vet vi at "enkleste mulige" elliptiske funksjoner er γ dobbelpol for hver $z \in \Lambda$ i egen orde poler.

Anta $f(z)$ er en slik en.

- Da er $f(z) - f(-z)$ en funksjon uten dobbelpoler, så vi vil konstant $\equiv 0$.

ikke odde!!

- Bred må $f(z)$ være jevn for ikke å være konstant.

(Kan enklere definere f om vi bare er
 $f(z) = z^2 + O(z^2)$ for $z=0$.)

Men! Lemma 3.7 finner ikke direkte γ ~~for~~ $f(z) = \frac{1}{(z-w)^2}$

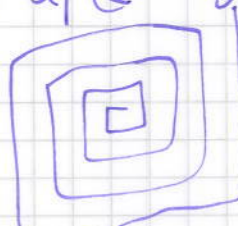
Men får vi da direkte!

Så la $p(z) = \frac{-2}{z^3}$.

fordi:

~~$|p(z)| = \frac{2}{|z|^3}$~~
 ~~$|p(z-w)| = \frac{2}{|z-w|^3}$~~ $<$

Essensielt fordi:

$\sim O\left(\frac{1}{|z|^2}\right)$

Så vi har at $p'(z) = -2 \sum_{w \in \Lambda} \frac{1}{(z-w)^3}$ konvergerer!

Bred $p(z) = \frac{1}{z^2} + \sum_{\substack{w \in \Lambda \\ w \neq 0}} \left[\frac{1}{(z-w)^2} - \frac{1}{w^2} \right]$

(Så vi har per gode at $p(z) \gg$)

$\rightarrow$ Bnd $\sigma(p(z_1 - z_2), p'(z_1 - z_2))$
 $= (p(z_1 + z_2), -p'(z_1 + z_2))$

(9)

Additionsformeln
Prop 3.9 $p(z + z') = \frac{1}{4} \left\{ \frac{p(z) - p(z')}{p(z) - p(z)} \right\}^2 - p(z) - p(z')$

$\frac{1}{4}$ da $p(z)$ betegnede differansen.
LHS $p(z + z')$ ~~normal~~
 $p(z + z') = \frac{1}{(z + z')^2} + \sum_{w \neq 0} \left(\frac{1}{(z + z' - w)^2} - \frac{1}{w^2} \right)$

Sammelt alle poler i $\frac{1}{z + z'}$ - udtryk.

- Kan ses på som gruppevis? (geometrisk betingelse)
- da z_1, z_2 være to punkter $\in \mathbb{P}^1$ i giv. position. Find konst. a, b s.d. $p(z_1) + a p'(z_1) = b$
 $p(z_2) + a p'(z_2) = b$

da har $p(z) + a p'(z) = b$ trippelpol i 0 og røtter i z_1, z_2 .
 Men siden $\sum_{p \in \mathbb{P}^1} \text{ord}_p(f) \cdot p = 0$ mod 1, så må $-z_1 - z_2$ være tredje rødder.

Hush $\sum_{p \in D} \text{ord}_p(f) P \equiv 0 \pmod{1}$

(9)

Addisformeln

Prop 3.9

$$p(z + \epsilon) = \frac{1}{4} \left(\frac{p'(z) - p'(\epsilon)}{p(z) - p(\epsilon)} \right)^2 - p(z) - p(\epsilon).$$

Fikur ϵ .

~~R~~ ~~Grammatiske~~ ~~beris.~~

Analysner poler for VS og HS .

VS har pol for $z = -\epsilon$.

HS har pol for mulig $z=0$ og
(samme poler) ...

Eisenstein-serier

$$G_k(\Lambda) = \sum_{\substack{w \in \Lambda \\ w \neq 0}} w^{-2k}$$

$$\text{Definer } G_k(z) = G_k(z\mathbb{Z} + \mathbb{Z})$$

Prop 3.10 $G_k(z)$ konverger til en holomorf funktion på $\mathbb{H}$.
Og $G_k(\infty) = 2\zeta(2k)$.

Rf. Følger fra lemma at $G_k(z)$ konverger. $G_k(z)$ konv.
uniformt så kan bytte $\sum$ og lim. Bland

$$G_k(\infty) = \sum_{n \in \mathbb{Z}} \lim_{z \rightarrow \infty} \frac{1}{(n\tau + n)^{2k}} = \sum_{\substack{n \in \mathbb{Z} \\ n \neq 0}} \frac{1}{n^{2k}} = 2 \sum_{n \in \mathbb{N}} \frac{1}{n^{2k}} = 2\zeta(2k).$$